Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/2837

8.5.2024

P9_TA(2023)0396

Posilnenie práva na účasť: legitímnosť a odolnosť volebných procesov v neliberálnych politických systémoch a autoritárskych režimoch

Odporúčanie Európskeho parlamentu z 9. novembra 2023 Rade a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o posilnení práva na účasť: legitimita a odolnosť volebných procesov v neliberálnych politických systémoch a autoritárskych režimoch (2022/2154(INI))

(C/2024/2837)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, najmä na jej článok 21 ods. 3,

— so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a jeho všeobecný komentár č. 25 o práve zúčastňovať sa na verejných záležitostiach, volebnom práve a práve na rovnaký prístup k verejnej službe,

— so zreteľom na článok 3 prvého protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

— so zreteľom na článok 5 písm. c) Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie,

— so zreteľom na článok 7 písm. a) Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien,

— so zreteľom na deklaráciu OSN týkajúcu sa zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií,

— so zreteľom na Deklaráciu o globálnych zásadách nestranného pozorovania a monitorovania volieb občianskymi organizáciami, ktorú schválilo niekoľko sietí na monitorovanie volieb vrátane Globálnej siete domácich volebných pozorovateľov,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. apríla 2000 o pomoci Európskej únie pri voľbách a ich pozorovaní (COM (2000)0191),

— so zreteľom na usmernenia OSN pre štáty o účinnom uplatňovaní práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí,

— so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. marca 2020 s názvom Akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 (JOIN (2020)0005),

— so zreteľom na článok 118 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0323/2023),

A. keďže práva občanov zúčastňovať sa na správe vecí verejných vrátane práva voliť a byť volený v slobodných, transparentných, overiteľných, pravidelných a skutočne demokratických voľbách patria medzi základné, medzinárodne uznávané ľudské práva;

B. keďže v článku 21 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa uvádza, že každý má právo zúčastňovať sa na vláde svojej krajiny a že základom vlády musí byť vôľa ľudu vyjadrená v pravidelných, skutočných a všeobecných voľbách; keďže tento odkaz je obsiahnutý aj v článku 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;

C. keďže podľa článku 5 písm. c) Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie sa zmluvné štáty zaväzujú, že zakážu a odstránia rasovú diskrimináciu vo všetkých jej formách a že zaručia právo každého na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu pri požívaní politických práv, najmä práva zúčastňovať sa na voľbách, voliť a byť volení; keďže však niektoré sociálne skupiny, ako sú menšiny, osoby so zdravotným postihnutím, osoby bez pobytu a bezdomovci, čelia ďalším výzvam a diskriminácii;

D. keďže podľa Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva je právo na účasť v slobodných a spravodlivých voľbách neoddeliteľne spojené s ďalšími základnými právami; keďže na to, aby sa právo voliť a byť volený skutočne uplatňovalo, je potrebné prostredie, v ktorom všetci dodržiavajú a požívajú občianske, politické, hospodárske, sociálne a kultúrne práva vrátane práv na rovnosť a nediskrimináciu, vzdelanie, slobodu presvedčenia a prejavu, slobodu pokojného zhromažďovania a združovania, slobodu náboženského vyznania a viery, bezpečnosť a účinný prostriedok nápravy; keďže na zaručenie slobodných a spravodlivých volieb je nevyhnutné zabezpečiť účasť žien;

E. keďže dlhodobo zavedené liberálne demokracie na celom svete sú svedkami znepokojujúcich trendov zhoršovania ich demokratických štruktúr, ktoré vedú k úpadku demokracie a autokratizácii, čoho príkladom je nárast neliberalizmu, klesajúca miera účasti na voľbách, rastúce rozčarovanie z hlavných politických strán a vedenia a rast extrémistických strán; keďže nárast nenávistných prejavov propagovaných týmito extrémistickými stranami a zameraných na zraniteľné komunity vrátane etnických menšín a migrantov vytvára atmosféru násilia a bráni podmienkam, ktoré sú potrebné na to, aby ľudia mohli uplatňovať svoje právo na politickú účasť; keďže znepokojujúce trendy narúšania základných zásad medzinárodného poriadku založeného na pravidlách sa v súčasnosti vážne zhoršujú v dôsledku nezákonnej, nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine;

F. keďže skutočné demokratické voľby sú nevyhnutným aspektom inkluzívnej a zodpovednej správy vecí verejných, pretože poskytujú orgánom mandát od občanov;

G. keďže podľa organizácie Freedom House žije 80 % ľudí v neslobodných alebo len čiastočne slobodných krajinách, čo obmedzuje ich základné ľudské práva; keďže viac ako tretina svetovej populácie žije v autoritárskom režime;

H. keďže právo na účasť v skutočných voľbách je v autokratických a neliberálnych režimoch obmedzované okrem iného vytváraním právnych a administratívnych prekážok, ktoré bránia odzrkadľovaniu vôle ľudí, zmenšovaním priestoru pre občiansku spoločnosť, zastrašovaním voličov a uskutočňovaním falošných volieb s cieľom upevniť moc týchto režimov; keďže takéto voľby nie sú slobodné, transparentné, overiteľné, pluralitné ani spravodlivé, chýba v nich skutočná politická súťaž a neprimerane sa obmedzuje právo voliť a byť volený; keďže svojvoľné a politicky vykonštruované zákazy činnosti opozičných kandidátov sú tiež nástrojmi, ktoré autokratické režimy tradične používajú na zasahovanie do volebných procesov;

I. keďže autokratické a neliberálne režimy čoraz častejšie vytvárajú naratív, v ktorom prezentujú svoje nedemokratické voľby ako skutočné, aby získali medzinárodnú a domácu legitimitu, ktorá je vzhľadom na nedemokratický priebeh volieb neoprávnená; keďže táto legitimita sa potom využíva na vnútroštátnej úrovni na posilnenie podriadenosti ľudí, ako aj podpory režimu a jeho práva vládnuť, a na oslabenie a delegitimizáciu akejkoľvek opozície voči režimu;

J. keďže EÚ by mala venovať zvýšenú pozornosť výberu miesta, kde bude pozorovať voľby, aby nebola vnímaná ako legitimizujúca sila, ktorá podporuje výsledky nedemokratických volieb;

K. keďže oslabenie nezávislosti súdnictva a právneho štátu a celkový úpadok demokracie v autokratických a neliberálnych režimoch umožňujú stratégie legitimizácie týchto režimov, a to aj odstránením účinných kontrol presadzovania represívnych zákonov, kontroly médií a škodlivého zasahovania do digitálnych komunikačných kanálov;

L. keďže sloboda a pluralita médií sú rozhodujúcimi prvkami práva na slobodu prejavu a informácií a umožňujú demokratické, slobodné a participatívne spoločnosti; keďže transparentnosť vlastníctva a financovania médií a záruky na zabezpečenie plurality médií a zabránenie riziku koncentrácie moci médií, prevádzkovateľov platforiem a internetových sprostredkovateľov sú nevyhnutné na to, aby médiá plnili svoju úlohu; keďže je veľmi dôležité, aby občania mali prístup k nezávislým a spoľahlivým informáciám; keďže šírenie nepravdivých informácií, propagandy a dezinformácií vytvára atmosféru globálneho skepticizmu, ktorá ohrozuje slobodu informácií a demokratickú diskusiu;

M. keďže autokratické a neliberálne režimy vyvinuli nové spôsoby a stratégie zdanlivého dodržiavania noriem s cieľom vyhnúť sa nákladom na úplné dodržiavanie medzinárodných noriem pre pozorovanie volieb bez toho, aby ich otvorene odmietali; keďže takéto stratégie zahŕňajú vykonávanie domácich a medzinárodných pozorovateľských činností, ktoré nie sú v súlade s medzinárodnými normami, ako je nasadenie falošných volebných pozorovateľov, ktorí pomáhajú usmerňovať povolebnú diskusiu v prospech autokratických a neliberálnych režimov; keďže občania v takýchto režimoch majú obmedzené možnosti na pozorovanie volieb, a ak sa o to aj snažia, režimy robia všetko pre to, aby pozorovateľov zdiskreditovali alebo ich úsilie zmarili;

N. keďže autokratické a neliberálne režimy konajú čoraz organizovanejším spôsobom v úsilí zabezpečiť si navzájom medzinárodnú legitimitu svojich falošných volieb prostredníctvom falošných medzinárodných pozorovateľských činností; keďže tieto režimy prispievajú k narušaniu celosvetovej dôvery v demokratické inštitúcie tým, že kopírujú, rozvíjajú a šíria podvodné praktiky bez spochybňovania; keďže autokratické a neliberálne režimy tiež využívajú medzinárodné inštitúcie vo svoj prospech, a to aj na presadzovanie konkurenčných noriem v rámci inštitúcií globálneho riadenia a legitimizáciu zmanipulovaných volieb;

O. keďže cieľom volebných pozorovateľských misií EÚ je posilniť dôveru vo voľby, zabrániť podvodom a poskytnúť informované a vecné hodnotenie volebných procesov;

P. keďže závažnosť a rozsah útokov na nestranných volebných pozorovateľov – vrátane obťažovania, hanobenia, vyhrážok, porušovania práv, vyhostenia, fyzického násilia a dokonca vrážd – sa v posledných rokoch zintenzívnili a vytvorili prostredie neistoty a ohrozenia, pokiaľ ide o ich dôležitú prácu; keďže EÚ považuje volebných pozorovateľov za ochrancov ľudských práv;

Q. keďže napätie medzi demokraciami a autoritárskymi režimami sa stáva viac geopolitickým; keďže tento trend si vyžaduje, aby EÚ riešila svoje obavy o demokraciu na najvyššej politickej úrovni, a to aj budovaním strategickejších aliancií pre demokraciu, považovaním podpory a obrany demokracie za strategický záujem a kľúčovú súčasť svojich geoekonomických a obchodných stratégií a hľadaním inovatívnych spôsobov podpory občianskych hlasov, ktoré vystupujú proti autokraciám a ich stratégiám legitimizácie;

R. keďže EÚ by mala prijať systematický prístup k právu na účasť okrem iného preukázaním jeho silného prepojenia s ľudskými právami, demokraciou a právnym štátom a dôsledným riešením volebných nedostatkov, a to aj vtedy, keď sa vyskytnú v blízkych partnerských krajinách; keďže EÚ by sa pritom mala zamerať nielen na samotné volebné procesy, ale aj na príslušný kontext a na základné príčiny autoritárskej legitimizácie; keďže európski aktéri by nemali prispievať k legitimizácii volieb v neliberálnych a autokratických režimoch;

1. odporúča Rade a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku:

Informovanosť o práve na účasť v skutočných voľbách

a) navrhnúť a realizovať rozhodnejšie a účinnejšie opatrenia EÚ na podporu a ochranu práva na účasť, ktoré je všeobecným ľudským právom, v rámci oveľa širšej stratégie podpory ľudských práv a demokracie; zabezpečiť, aby tieto opatrenia zahŕňali rodové hľadisko a začlenenie skupín v zraniteľných situáciách;

b) zdôrazniť vnútorné prepojenie medzi právom na účasť v skutočných voľbách a ostatnými základnými slobodami, najmä slobodou pohybu, presvedčenia a prejavu, zhromažďovania a združovania, ako aj právom nebyť diskriminovaný, bez ktorých nie je možné účinne požívať právo na účasť v skutočných voľbách; okrem toho zdôrazňuje kľúčovú úlohu právneho štátu v tejto oblasti;

c) systematicky a dôrazne riešiť snahy tretích krajín obmedziť uplatňovanie práva na účasť menšín vrátane etnických a náboženských menšín a mládeže, žien, pôvodných obyvateľov a iných sociálnych skupín; predovšetkým vyzvať orgány tretích krajín, aby monitorovali nenávistné prejavy verejných orgánov a volených predstaviteľov a prijali proti nim rázne a konkrétne opatrenia a sankcie s cieľom pokročiť smerom k prístupu nulovej tolerancie voči rasizmu a diskriminácii;

d) spolupracovať s tretími krajinami s cieľom zabezpečiť prístupné a priaznivé prostredie pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré im umožní zúčastňovať sa na politickom a verejnom živote ich komunít; zdôrazniť najmä potrebu riešiť právne a administratívne prekážky politickej účasti zlepšením prístupnosti volebných postupov, zariadení a volebných materiálov, rozšírením príležitostí na účasť na politickom a verejnom živote a zvyšovaním informovanosti o práve osôb so zdravotným postihnutím na politickú účasť a zhromažďovaním údajov na meranie tejto politickej účasti;

e) zefektívniť právo na účasť na súbore nástrojov vonkajšej činnosti EÚ, ktoré musia implementovať delegácie Európskej únie v tretích krajinách vo veľmi úzkej spolupráci s veľvyslanectvami členských štátov;

f) uznať a riešiť nedostatky vo využívaní práva na účasť v rámci EÚ s cieľom posilniť legitímnosť a dôveryhodnosť vonkajšej činnosti EÚ v tejto oblasti;

g) uznať závažnosť ťažkostí, ktoré majú ľudia žijúci v autokratických a neliberálnych režimoch s prístupom k faktickým, necenzurovaným informáciám o voľbách a s ich odlišovaním od propagandy podporovanej režimom vrátane spoľahlivých informácií o kandidátoch, volebných preferenciách a priebehu volebného procesu, čo obmedzuje ich zdroje na posúdenie toho, či voľby skutočne zaručujú súťaž a či sa vo výsledkoch odrážajú preferencie občanov, a snažiť sa zabrániť zneužívaniu verejných zdrojov a kupovaniu hlasov; brať do úvahy zhoršenie morálky civilného obyvateľstva spôsobené zmanipulovanými, netransparentnými a nelegitímnymi voľbami, pretože tie vytvárajú nedôveru voči národným aj medzinárodným vládnym inštitúciám;

h) uznať význam prístupu k všeobecnému a bezplatnému vzdelávaniu, ktoré ľuďom umožňuje slobodne sa rozhodovať pri voľbách;

Nástroje a postupy EÚ

i) čeliť argumentácii autokratických a neliberálnych režimov, že majú mandáty od svojich občanov získané na základe skutočných volieb; v tejto súvislosti vypracovať komplexnú globálnu stratégiu EÚ na boj proti nástrojom, ktoré tieto režimy používajú na legitimizáciu volieb, ako sú falošní pozorovatelia a tieňové volebné pozorovateľské skupiny, a to aj z členských štátov EÚ a inštitúcií EÚ, ako sú niektorí poslanci Európskeho parlamentu, namiesto štandardizovaných medzinárodných misií; zabezpečiť, aby táto stratégia presahovala rámec dialógu a vyhlásení o znepokojení zo strany EÚ a aby bola zameraná na zlepšenie noriem demokracie a právneho štátu v dotknutých krajinách; spolupracovať s demokratickými krajinami na posilnení medzinárodných inštitúcií s cieľom zabrániť autokratickým a neliberálnym režimom v prenikaní do týchto inštitúcií a ich zneužívaní na vlastné ciele;

j) posilniť prepojenie medzi činnosťou týkajúcou sa pozorovania volieb a širšou podporou EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie s využitím politických a obchodných nástrojov a nástrojov spolupráce; považovať autoritárske stratégie legitimizácie volieb za prvé príznaky základných nedemokratických trendov a zodpovedajúcim spôsobom reagovať; bojovať proti autoritárskym naratívom, ktoré stavajú bezpečnosť a demokraciu do protikladu, a tak obmedzujú základné slobody pod zámienkou štátnej bezpečnosti, a proti pokusom autokratických a neliberálnych režimov využívať oblasti politiky, ako je klíma, šport a medzinárodný rozvoj, na falošné posilnenie ich legitimity;

k) čeliť snahám autokratických a neliberálnych režimov o vytvorenie falošného vnútorného vnímania pravosti ich falošných volieb; venovať osobitnú pozornosť zneužívaniu informačných a komunikačných technológií a umelej inteligencie v súvislosti s manipuláciou volieb zo strany autokratických a neliberálnych režimov, ktoré sa čoraz častejšie uchyľujú k takýmto praktikám s cieľom negatívne ovplyvniť účasť šírením propagandy a dezinformácií a uplatňovaním obmedzení prístupu k informáciám o myšlienkach a kandidátoch opozície;

l) monitorovať a odsudzovať úlohu súkromných spoločností, ktoré sa špecializujú na dezinformačné kampane a ponúkajú tajné zasahovanie do volieb a manipuláciu verejnej mienky v tretích krajinách; prijať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa spoločnosti so sídlom v EÚ pôsobiace v oblasti verejných záležitostí, ako aj mediálne a online spoločnosti nezapájali do takéhoto konania a aby prísne dodržiavali právo na súkromie a rovnakú úroveň ochrany údajov v partnerských krajinách, ako sa od nich vyžaduje v EÚ na základe všeobecného nariadenia o ochrane údajov ([1]), najmä počas volebných kampaní; zabezpečiť, aby tieto spoločnosti dodržiavali hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a aby niesli zodpovednosť v prípade ich nedodržiavania;

m) zaoberať sa využívaním zaujatých volebných pozorovateľov v snahe zdiskreditovať prácu skutočných medzinárodných volebných pozorovateľských misií a volebných pozorovateľských misií EÚ;

n) uznať kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti pri odsudzovaní falošných volieb a ich delegitimizácii v očiach miestneho obyvateľstva; podporovať nezávislé organizácie občianskej spoločnosti, demokratické opozičné sily, obhajcov ľudských práv a médiá, a to aj prostredníctvom budovania kapacít a komunikačných stratégií a zberom údajov o porušovaní práva na účasť v skutočných voľbách; zdôrazňovať, že transparentnosť financovania médií a skutočne slobodné a nezávislé médiá sú kľúčom k predchádzaniu neprípustnému ovplyvňovaniu;

o) počas celého volebného cyklu podporovať miestnych volebných pozorovateľov, ktorých činnosť zvyšuje presvedčenie ľudí, že sa bude rešpektovať ich právo na účasť v skutočných voľbách, a čo najdôraznejšie odsúdiť útoky proti nim; podporovať regionálne a globálne siete občianskych pozorovateľov, ktoré zabezpečujú solidaritu, budovanie kapacít a výmenu skúseností s miestnymi skupinami, čo môže pomôcť v boji proti úsiliu autokratických a neliberálnych režimov o vzájomnú legitimizáciu volieb;

p) začleňovať informácie o skutočných voľbách a práve ľudí zúčastňovať sa na nich, a to aj o práve všetkých menšín voliť, v kontexte podpory ľudských práv a demokratizácie v rámci projektov Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa a Nástroja predvstupovej pomoci vrátane podpory volebných pozorovateľov ako ochrancov ľudských práv; na tento účel podporovať Globálny kampus pre ľudské práva; podporovať programy zamerané na zlepšenie legislatívneho a administratívneho rámca pre voľby v tretích krajinách, a to aj prostredníctvom podpory národných volebných komisií;

q) využiť súbor nástrojov kultúrnej diplomacie a medzinárodných kultúrnych vzťahov EÚ na posilnenie práva na účasť, na boj proti naratívom autokratických a neliberálnych režimov, ktoré sa snažia legitimizovať falošné voľby, a na posilnenie všeobecnej demokratickej kultúry; budovať takúto spoluprácu na skutočných partnerstvách, najmä vzhľadom na to, že zabezpečenie transparentnosti volieb, zastavenie zahraničného zasahovania a zlepšenie demokracií je prebiehajúca práca, ktorá si vyžaduje odvážne, inovatívne a spoločné riešenia;

r) poskytovať väčšiu podporu iniciatívam súvisiacim s odbornou prípravou v oblasti pozorovania volieb a rozširovaním vedomostí na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, ako aj so spoluprácou s miestnymi médiami a organizáciami občianskej spoločnosti; zdôrazňovať význam podpory a budovania kapacít miestnych volebných pozorovateľov pri zabezpečovaní udržateľnejšieho prístupu k budovaniu demokracie;

s) podporovať parlamentnú skupinu na podporu demokracie a koordináciu volieb a jej prácu, najmä v rámci pozorovania volieb; posúdiť, ako riešiť čoraz častejší scenár krajín odmietajúcich pozvať EÚ na pozorovanie svojich volieb;

t) dôsledne monitorovať prijatie a vykonávanie odporúčaní volebných pozorovateľských misií EÚ a úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ďalej len „ODIHR“) a zahrnúť ich ako podstatnú súčasť celkového rámca vzťahov medzi EÚ a príslušnou krajinou; prijať primerané opatrenia v nadväznosti na odporúčania volebných pozorovateľských misií EÚ s väčším zapojením Európskeho parlamentu; zabezpečiť, aby verejné vyhlásenia EÚ týkajúce sa volieb v tretích krajinách boli prísne v súlade s hodnotami EÚ v oblasti demokracie, ľudských práv a volieb a aby boli konzistentné so zisteniami volebných pozorovateľských misií EÚ;

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

u) riešiť právo na účasť a všetky ostatné aspekty súvisiace s volebnou integritou v tretích krajinách prostredníctvom dialógov EÚ o ľudských právach; zabezpečiť, aby tieto dialógy dopĺňal segment zahŕňajúci nezávislé organizácie občianskej spoločnosti;

v) využívať globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv (Magnitského akt EÚ) v prípade osôb zodpovedných za závažné porušovanie práva na účasť a demokratických volebných noriem a ďalej využívať reštriktívne opatrenia EÚ na postihovanie tých, ktorí postupne a tajne podkopávajú demokraciu a právny štát v tretích krajinách; zabezpečiť, aby pozastavenie týchto reštriktívnych opatrení bolo podmienené skutočným zlepšením situácie v oblasti ľudských práv, demokracie a právneho štátu v príslušnej krajine; zvážiť vytvorenie účinných a odrádzajúcich opatrení voči osobám zapojeným do falošných volebných pozorovateľských misií vrátane poslancov parlamentov, politikov z členských štátov EÚ a poslancov Európskeho parlamentu;

w) uznať úlohu volebných pozorovateľských misií EÚ a OBSE/ODIHR – vrátane úlohy Európskeho parlamentu – pri poskytovaní dôkazov o tom, či sú voľby skutočné, a ďalej zlepšovať tento nástroj, a to aj zlepšením jeho viditeľnosti, odsúdením falošných volebných pozorovateľských misií a posilnením komunikačnej stratégie pred voľbami aj po nich; zvýšiť podporu dlhodobých volebných pozorovateľských misií, pretože k niektorým z najzávažnejších porušení volebných procesov dochádza pred dňom volieb; poskytnúť volebným pozorovateľským misiám EÚ vhodné a aktuálne technické odborné znalosti a zdroje na primerané monitorovanie aspektov súvisiacich s novými rizikami spojenými s používaním nových volebných informačných a komunikačných technológií;

Opatrenia EÚ na medzinárodných fórach

x) podporovať úzku spoluprácu a koordináciu medzi demokratickými krajinami, multilaterálnymi inštitúciami, ako sú OBSE/ODIHR a Rada Európy, a organizáciami, ktoré schválili deklaráciu OSN týkajúcu sa zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií, ako prostriedok účinnejšieho boja proti legitimizácii falošných volieb a falošných pozorovateľov na medzinárodných fórach, najmä v OSN;

y) presadzovať myšlienku vypracovania usmernení o práve zúčastniť sa na voľbách v Rade OSN pre ľudské práva s väčším zapojením miestnych organizácií občianskej spoločnosti; posúdiť možnosť ďalšieho rozvoja a systematizácie všeobecného komentára č. 25 k článku 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach s cieľom preukázať prepojenie medzi právom na účasť a ľudskými právami a demokraciou, aby bolo možné čeliť novým výzvam vrátane online dezinformácií a nárastu autoritárstva;

z) odsúdiť porušovanie medzinárodne vypracovaných noriem ako súčasť úsilia o legitimizáciu volieb; venovať osobitnú pozornosť naratívom, ktoré presadzujú alternatívne hodnoty ako zdroj legitímnosti pre voľby, ktoré nie sú skutočné, ako napríklad normatívna nadradenosť vnútroštátnych právnych predpisov nad medzinárodne vypracovanými normami, náboženské a tradičné hodnoty, kultúrne zvláštnosti alebo programy zamerané na rozvoj;

aa) viesť úsilie o zviditeľnenie deklarácie OSN týkajúcej sa zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií, ako aj práce organizácií, ktoré ju schválili a aktívne sa podieľajú na pozorovaní volieb; zvážiť výzvu na aktualizáciu zoznamu organizácií podporujúcich deklaráciu OSN týkajúcu sa zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií s cieľom posilniť jej dôveryhodnosť a zaviesť jasný spôsob rozlišovania medzi skutočnými pozorovateľskými skupinami a falošnými pozorovateľmi; zaujať podobný prístup ku Globálnej sieti domácich volebných pozorovateľov; preskúmať spôsoby, ako oslabiť legitímnosť tieňových organizácií a falošných pozorovateľov;

ab) presadzovať výslovné označenie medzinárodných a národných nestranných volebných pozorovateľov za ochrancov ľudských práv v rámci príslušných multilaterálnych fór a v rámci kontaktov EÚ s inými medzinárodnými organizáciami a trvať na nevyhnutnej ochrane nestranných volebných pozorovateľov, aby mohli vykonávať svoje povinnosti nezávisle a bezpečne;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto odporúčanie Rade a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.